

Bijlage 5d

Beleidsplan cluster gymnastiek/turnen

Algemene Voorburgse
Gymnastiek Vereniging

Turnen in Leidschendam-Voorburg: van jaren-'70-gymzaal naar eigentijdse turnvoorziening

Bijdrage van de cluster gymnastiek/turnen in het kader van
de nota binnensport 2008

Datum: 2-6-2008
Ref: nota binnensport cluster turnen 2008_06_02.doc
Versie: 1.0
Status: vastgesteld

WIJZIGINGSHISTORIE

versie	datum	auteur	beschrijving
0.1	25-5-2008	Remco Bruijne	eerste versie
0.2	31-5-2008	Remco Bruijne	commentaren cluster verwerkt
1.0	2-6-2008	Remco Bruijne	laatste aanpassingen voor publicatie

INHOUD

1	Introductie - visie.....	1
2	Visie op het aanbod gymnastiek/turnen.....	2
2.1	Plaats van het aanbod van de cluster gymnastiek / turnen in de samenleving	2
2.2	Opbouw van het aanbod.....	2
3	Ontwikkeling in het turnen.....	4
4	Accommodaties	5
4.1	Huidige accommodaties	5
4.2	Categorieën van accommodaties volgens de KNGU	5
4.3	Behoeftes van de cluster gymnastiek/turnen	6
4.4	Faciliteiten in enkele andere gemeenten, kleiner dan of vergelijkbaar met Leidschendam-Voorburg.....	7
5	Plan voor de nota binnensport	8
5.1	accommodatie wijkgebonden activiteiten	8
5.2	Centrale accommodatie	8
6	Conclusie	10
7	Bijlage - foto's.....	11

1 INTRODUCTIE - VISIE

Dit document bevat een korte visie en globale plannen van de cluster gymnastiek / turnen in Leidschendam-Voorburg. Dit als bijdrage van de cluster aan de totstandkoming van de Nota Binnensport 2008.

De drie grootste gymnastiekverenigingen van Leidschendam-Voorburg: AVGV, Gymnova en SOS (samen goed voor bijna 1600 leden met 104 lesuren per week) hebben onderstaande visie en plannen in nauwe samenwerking opgesteld en hebben zich tevens bereid verklaard de uitwerking samen ter hand te willen nemen. Alle drie de verenigingen zijn aangesloten bij de Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie, de derde sportbond in grootte van Nederland. De verenigingen zijn gebonden aan standaard oefenstof en wedstrijdprogramma's van de KNGU.

Deze notitie is gericht aan B&W, de leden van de Gemeenteraad, alsmede de beleidsambtenaren voor sportzaken. Met het oog op de leesbaarheid hebben wij slechts de hoofdlijnen weergegeven.

De volgende onderwerpen komen aan bod:

1. Visie van de cluster op het aanbod gymnastiek / turnen en de plaats in de samenleving.
2. Ontwikkelingen van gymnastiek en turnen in de afgelopen jaren
3. Accommodaties
4. Plan voor de nota binnensport
5. Een korte conclusie
6. In een bijlage enkele foto's ter illustratie

De verenigingen zijn van mening dat het moment daar is om te komen tot een vaste turnaccommodatie. Het aantal beoefenaren van de turnsport in Leidschendam-Voorburg is groot genoeg om (in combinatie met andere activiteiten) zo'n accommodatie te exploiteren. De KNGU heeft een rapport neergelegd "A Star is Born", dat een toekomstvisie bevat op turn- en gymnastiekaccommodaties. Dit rapport beschrijft het pad van visie naar realisatie. Verder beschikt de KNGU over mogelijkheden om verenigingen te adviseren / ondersteunen in dit soort trajecten.

2 VISIE OP HET AANBOD GYMNASSTIEK/TURNEN

2.1 Plaats van het aanbod van de cluster gymnastiek / turnen in de samenleving

Tegenwoordig is een groot scala aan sportvormen beschikbaar voor de inwoners van Leidschendam-Voorburg. Wij maken in dat scala onderscheid tussen basissport en meer gedifferentieerde sport.

basissport versus gedifferentieerde sport

Basissport stimuleert zeer breed de motorische ontwikkeling van jonge en iets oudere jeugd en onderhoudt de motorische vaardigheid en lichamelijke gezondheid van volwassenen tot (zeer) hoge leeftijd.

Gedifferentieerde sporten -de naam zegt het al- specialiseren zich op bepaalde zaken. Deze sporten vereisen feitelijk een fundament dat gelegd is met basissporten. Iemand met een slecht ontwikkelde motoriek zal niet snel een goed schermer of tennisser worden.

De cluster gymnastiek beschouwt het overgrote deel van haar lesaanbod als basissport. Voor de recreatieve gymnastiek is dat onmiddellijk duidelijk, maar hetzelfde geldt bijvoorbeeld ook voor *keep fit* voor dames en heren of voor *body shape* en voor *streetdance*.

De verenigingen van de cluster vinden dat basissport essentieel is voor de samenleving (zeker voor jonge jeugd) en dat het aanbod zeer laagdempelig moet zijn, ook nu de volksgezondheid op sommige punten (zwaarlijvigheid...) onder druk staat.

maatschappelijke ontwikkelingen

Er zijn maatschappelijke ontwikkelingen die verdere uitbreiding van het gymnastiekaanbod stimuleren. Een aantal jaren geleden is de nu zo populaire ouder-kind gym opgekomen, maar er zijn meer behoeften vanuit verschillende groeperingen: naschoolse opvang met beweging, uren voor huisvrouwen en sport voor ouderen, allochtonen en gehandicapten.

2.2 Opbouw van het aanbod

Het aanbod van gymnastiek / turnen moet zorgvuldig in elkaar zitten: er moet iets zijn voor de kleinsten (het begint al met ouder-kindgym), voor recreanten, maar ook voor jeugd die al langer gymnastiek beoefent en die verder wil en voor volwassenen. De verenigingen van de cluster delen op dit gebied expliciet één visie.

Ten aanzien van jeugd:

Er moeten mogelijkheden zijn voor de recreërende kinderen, die gymnastiek leuk vinden en die samen met hun vriendjes en vriendinnetjes lekker een of twee uurtjes per week gymen. Wedstrijden vinden ze minder interessant, wellicht met uitzondering van de jaarlijkse clubwedstrijden.

Het aanbod van die meer recreatief gerichte groepen moet aansluiten op de groepen die meer prestatiegericht zijn. De verenigingen zijn hier bewust mee bezig. Het aanbod heeft een opbouw die de ontwikkeling van beginner naar wedstrijdturner ondersteunt. De verenigingen turnen (nog) niet op landelijk niveau, maar doen op regionaal niveau al verdienstelijk mee. En het is duidelijk dat er nog voldoende potentieel is voor verdere ontwikkeling.

Betekenis van turnen op hoger niveau

De invloed van het turnen op hoger niveau op de aantrekkelijkheid van de sport moet niet onderschat worden. Idolen zijn nodig. Op landelijk niveau (Yuri van Gelder, Verona van de Leur!) maar ook gewoon op school... Kinderen die een prijs winnen op een regiokampioenschap maken indruk op hun schoolgenoten, die als vanzelf belangstelling krijgen ook te gaan turnen.

Daarnaast heeft turnen op hoger niveau aan positieve uitstraling voor de gemeente, zie 5.2, "Centrale accommodatie" op pagina 8 e.v.

Ten aanzien van volwassenen:

Bij de volwassenen bedienen de verenigingen van de cluster vooral diegenen die zoeken naar laagdrempelige beoefening van basissporten. Reeds genoemd zijn *keep fit* en *body shape*. Deze groepen worden druk bezocht en de deelnemers vinden een gevarieerd aanbod belangrijk, alsmede de sociale contacten. Men verwacht geen grote luxe zoals een sportschool die kan bieden, maar wenst ook een prijs die bij het niveau van de faciliteit past.

Een duidelijk zichtbare trend is de toenemende vraag naar bewegingactiviteiten vanuit de volwassenen (en vooral ook in de leeftijd 55+). Deze toenemende vraag hangt enerzijds samen met de vergrijzing en anderzijds met de bewustwording dat sportbeoefening een prettige en gezonde tijdsbesteding is.

3 ONTWIKKELING IN HET TURNEN

De turnsport heeft zich de laatste jaren in Nederland sterk ontwikkeld. Een enorme professionaliseringsslag is gemaakt. Kon 10 jaar geleden een goedbedoelende moeder een turngroepje starten, tegenwoordig is het een harde eis van de bond dat ELKE leid(st)er een trainerslicentie haalt en onderhoudt.

Het doel was enerzijds om de veiligheid te verhogen (verzekeringen gingen zelfs moeilijk doen), maar ook om de kwaliteit en het niveau van het gymnastiek- en turnaanbod fors op te vijzelen. En dat is, weliswaar na veel inspanningen, zonder twijfel gelukt.

Mede daardoor zitten de Leidschendam-Voorburgse verenigingen in een opgaande lijn ten aanzien van het lesaanbod en de kwaliteit van de leiding. De verenigingen zijn daarom ook klaar voor een verdere ontwikkeling binnen de gemeente Leidschendam-Voorburg.

De ontwikkelingen in de turnsport brengen ook mee dat bepaalde wedstrijd-oefeningen complexer zijn geworden en dat die oefeningen meer eisen stellen aan de faciliteiten. Denk bijvoorbeeld aan een verplichte vloeroefening die plaatsvindt op een mat van 14x14 meter (een faciliteit waar Leidschendam-Voorburg niet over beschikt...). Een ander voorbeeld is een zogenaamde tumblingbaan waarop bepaalde oefeningen getraind kunnen worden. Deze is eigenlijk te lang voor reguliere gymzalen.

4 ACCOMMODATIES

4.1 Huidige accommodaties

Op dit moment zitten de verenigingen in een kleurrijke verzameling accommodaties: in gymzalen en voor een deel in de sporthallen Essesteijn en Forum Kwadraat. Sommige zalen zijn oud en hebben slechte faciliteiten (zelfs het eenvoudigste materiaal is soms kapot), sommige zalen zijn netjes en hebben goede materialen. Ten aanzien van schoonmaak kunnen wij eenzelfde onderscheid maken. Sommige zalen worden voldoende schoongehouden, maar in andere zalen zijn stofvlokken geen onbekend verschijnsel.

Alle accommodaties hebben echter gemeen dat:

1. Toestellen nooit kunnen blijven staan na de les. Opzetten van een spanbrug (een brug die met kabels aan de vloer wordt verankerd) kost veel tijd en het afbreken eveneens. Van één lesuur blijft dan nog maar weinig over.
2. Er géén faciliteit is voor vloeroefeningen. Op dit moment worden allerhande matjes bij elkaar gesleept om een soort vloer te creëren maar eigenlijk kan dit niet langer.
3. Er nergens ruimte is voor een tumbling baan, behalve in sporthal Essesteijn, maar deze is niet in zijn geheel beschikbaar.
4. Er nergens in de gemeente een zogenaamde valkuil beschikbaar is. Een valkuil is voor wedstrijdturnen onontbeerlijk. Vallen is onvermijdelijk bij het trainen van vele oefeningen en alleen met een valkuil kan de turner zonder angst voor ongelukken en blessures deze oefeningen aanleren. Een valkuil is natuurlijk niet alleen nuttig voor de wedstrijdturners; door de toegenomen veiligheid kunnen ook minder gevorderden eens wat moeilijker dingen aanleren.

4.2 Categorieën van accommodaties volgens de KNGU

De KNGU heeft een visie ontwikkeld met betrekking tot eisen die worden gesteld aan volwaardige turnaccommodaties. Onder volwaardig verstaan we dan een accommodatie die:

- voldoet aan de sporttechnische eisen van de KNGU,
- gericht is op wedstrijdsituaties,
- daarnaast trainingsgebruik van alle turndisciplines kan huisvesten,
- veilig is,
- permanent beschikbaar is.

Hieruit zijn 5 typen accommodatie ontwikkeld die worden aangeduid met een sterrensysteem.

sterren	klasse	doel	verzorgingsgebied	bezetting (uur/jaar)
GEEN	<u>gymlokaal</u> deelgebruik, geen vaste opstelling, geen speciale faciliteiten	- recreatief gymen	wijk/buurt	100-500
1 ster	<u>sportvoorziening</u> aangepaste inrichting, vaste opstelling, vrijeroosterd	- recreatief gymen en turnen	wijk / buurt / kern	1200
2 ster	<u>eenvoudige wedstrijd- en trainingshal</u> vaste opstelling, landingsplaats , geen volledig vrije oefeningsvloer , kleine tribune	- recreatief gymen en turnen - turnen volgens LOS (Landelijke OefenStof) 12 t/m 6	lokaal stedelijk	1600
3 ster	<u>wedstrijd- en trainingshal</u> vaste opstelling, landingsplaats, wel volledig vrije oefeningsvloer, tribune ca 350p.	- recreatief gymen en turnen - turnen volgens LOS 12 t/m 1	stedelijk regionaal	2150
4 ster	<u>topturnhal</u> uitgebreide vaste opstelling	alle categorieën, incl NWS C/B, topsport en A-lijn.	grootstedelijk, nationaal, internationaal	2150

4.3 Behoeft van de cluster gymnastiek/turnen

Verschillende doelgroepen hebben verschillende eisen.

jongste jeugd

Het belangrijkste is dat de jongste jeugd (tot een jaar of 6 en voor recreanten iets ouder) in kleine zaaltjes in of dichtbij de eigen wijk wil sporten. De faciliteiten hoeven niet zeer geavanceerd te zijn; meestal volstaan de standaardvoorzieningen voor basisonderwijs, aangevuld met specifiek kleutermateriaal. Kinderen van deze leeftijd kunnen niet zelfstandig naar hun gymles gaan en ouders zijn vaak moeilijk te motiveren naar een verder gelegen (centrale) accommodatie te gaan om hun kind af te zetten (sommige ouders geven dat zelf aan).

oudere jeugd

Voor de wat oudere jeugd is een centrale lokatie veel minder bezwaarlijk, zeker als op die centrale lokatie goede faciliteiten zijn.

Om de clubs in staat te stellen de programma's van de KNGU te volgen moeten echt meer faciliteiten beschikbaar zijn dan nu het geval is.

Op dit moment zijn ALLE lokaties die de verenigingen van de cluster gebruiken NUL sterren. Nergens kunnen toestellen blijven staan, er is geen valkuil, geen spiegelwand, geen voorziening voor vloeroefening en er zijn slechts enkele accommodaties met spanpunten voor een spanbrug. Bepaalde dure toestellen kunnen maar zeer beperkt gebruikt worden omdat ze telkens opgezet en afgebroken moeten worden, wat eigenlijk teveel leestijd kost.

Deze minimumfaciliteiten zijn echt noodzakelijk om de verenigingen van de cluster in staat te stellen de gymnastiek- en turnsport serieus te blijven beoefenen.

volwassenen

Voor volwassenen zijn niet alle faciliteiten van de wedstrijdturners noodzakelijk, maar dezelfde accommodatie kan in veel gevallen gedeeld worden. Een spiegelwand is nuttig voor een turner maar ook aantrekkelijk voor body shape of streetdance. Een centrale ligging is verder voor volwassenen in het algemeen geen groot probleem.

overig

De verwachting is dat de verenigingen van de cluster gymnastiek nauwer gaan samenwerken, niet in de laatste plaats omdat een turnlokatie in goed overleg en ook efficiënt moet worden gebruikt. Een ruimte die te gebruiken is voor vergaderingen, zou een nauwe samenwerking aanzienlijk stimuleren.

4.4 Faciliteiten in enkele andere gemeenten, kleiner dan of vergelijkbaar met Leidschendam-Voorburg

Enkele voorbeelden van accommodaties in andere gemeenten:

1. Tiel (ca 41.000 inwoners, Leidschendam-Voorburg is bijna 2x zo groot) heeft een vaste turnaccommodatie bestaande uit twee zalen waar toestellen vast opgesteld kunnen worden en waar is voorzien in een valkuil. De lokale turnvereniging is veel kleiner dan AVGV, Gymnova en SOS samen.
2. Gemeente Voorst (ca 23.000 inwoners) heeft een driesterrenaccommodatie. Dit is een hal met een deels kleinregionale functie, maar de gemeente heeft de investering gedaan om de lokale vereniging de kans te geven mee te kunnen blijven draaien op hoog turnniveau.
3. Purmerend (ca 70.000 inwoners) is bezig met de ontwikkeling van een driesterrenaccommodatie.
4. Hellevoetsluis (ca 40.000 inwoners) heeft een vaste turnhal. De plaatselijke turnvereniging (fusie van twee verenigingen) is kleiner dan de verenigingen in Leidschendam-Voorburg.

5 PLAN VOOR DE NOTA BINNENSPOORT

Zoals uit het bovenstaande blijkt, maken de gymnastiekverenigingen in Leidschendam-Voorburg een goede ontwikkeling door in termen van professionaliteit en sportniveau. De verenigingen hebben een gemeenschappelijke visie over de toekomst van gymnastiek en turnen in de gemeente.

5.1 accommodatie wijkgebonden activiteiten

De accommodaties voor wijkgebonden activiteiten, zoals peutergym, zijn in de meeste gevallen acceptabel. Er zijn wel aandachtspunten:

- schoonmaak (dit is een bekend en terugkerend aandachtspunt)
- sommig materiaal is sterk verouderd en soms afgekeurd, dus met het oog op de veiligheid moet er wel het een en ander gebeuren)

Door een aantal praktische zaken aan te pakken, zijn veel knelpunten wel op te lossen. De kosten hiervan zullen naar verhouding beperkt zijn.

5.2 Centrale accommodatie

Helaas moeten wij constateren dat de accommodaties binnen Leidschendam-Voorburg voor serieus turnen ver onder de maat zijn. Faciliteiten die noodzakelijk zijn voor het turnen volgens oefenstof van de KNGU zijn niet beschikbaar. Toestellen zoals een spanbrug moeten telkens opnieuw opgezet en afgebroken worden, wat veel tijd en inspanning kost. Vele kleinere en vergelijkbare gemeenten hebben aanzienlijk betere faciliteiten dus een opwaardering van de turnfaciliteiten tot een fatsoenlijk niveau zou op zijn plaats zijn.

realisatie van centrale accommodatie

Daarom willen de verenigingen van de cluster een centraal gelegen turnaccommodatie gerealiseerd zien, waar toestellen vast kunnen worden opgesteld, waar een springkuil beschikbaar is, alsmede een vloer voor een vloeroefening en enkele andere voorzieningen zoals een spiegelwand.

Sporthal Essesteijn lijkt op het eerste gezicht een geschikte locatie. AVGV, Gymnova en SOS kunnen zich alle vinden in deze locatie. Een aanbouw is waarschijnlijk noodzakelijk, maar dit moeten nader bezien worden. Een andere centraal (in de buurt van de grens tussen Leidschendam en Voorburg) gelegen locatie zou uiteraard ook een mogelijkheid kunnen zijn.

exploitatie en overige activiteiten

De plannen voor de realisatie van een turnhal moeten nog ontwikkeld worden, maar dit kan het best gebeuren in samenhang met de andere plannen die in het kader van de binnensportnota worden ingediend. De verenigingen van de cluster zijn echter bereid op allerlei gebied mee te denken: realisatie, exploitatie, enz.

Om de bezetting van de accommodatie te optimaliseren kan gekeken worden naar andere instanties die de faciliteit (deels) gebruiken: kinderopvang, buurtverenigingen, enz. Bovendien kunnen verenigingen uit naburige gemeenten de turnruimte huren voor specifieke activiteiten.

uitstraling voor de gemeente

Vast staat dat sportbeoefing op hoger niveau een positieve uitstraling heeft voor een gemeente. Een gemeente als Zoetermeer (deze maand 120.000 inwoners) schrijft:

" Topsportevenementen kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan het gewenste imago van een actieve, ambitieuze stad die steeds ondernemend blijft en haar positieve woon- en werkklimaat verder uitbouwt."

De Zoetermeerse vereniging Pro Patria (ca 130 lesuren per week en ruim anderhalf keer zo groot als de Leidschendam-Voorburgse verenigingen) beschikt over twee faciliteiten (uiteraard exclusief wijkzalen).

In onze gemeente zal het turnen niet op korte termijn op nationaal topniveau liggen, daarin zijn we reëel. Echter, regionaal tellen de verenigingen reeds nu mee en met goede faciliteiten wordt die positie zonder enige twijfel vlot uitgebouwd.

Leidschendam-Voorburg kan dan gastheer zijn voor regionale wedstrijden en ook dit draagt bij aan een imago van een gemeente die breed aan de weg timmert.

6 CONCLUSIE

De cluster Gymnastiek/Turnen zet met deze notitie een stap om te helpen de nota binnensport vorm te geven. De nota binnensport is een goede en voorlopig ook de enige kans om de voorzieningen voor de o zo leuke en belangrijke turnsport op een fatsoenlijk peil te krijgen.

Laten we die kans niet missen!

De besturen van de betrokken verenigingen zijn enthousiast om de plannen voor een vaste turnaccommodatie nader vorm te geven in goede samenwerking met de gemeente. Een groot winstpunt is alvast dat de drie verenigingen volkomen op één lijn zitten ten aanzien van hun visie.

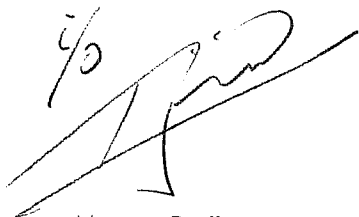
Voor nadere informatie kunt u primair terecht bij de volgende personen:

AVGV	www.avgv.nl	Remco Bruijne	remco.bruijne@xs4all.nl
Gymnova	www.gymnovagym.org	Mark Meijerman	markmeijerman@hotmail.com
SOS	www.sos-voorburg.nl	Rob Bergen	raberger@wanadoo.nl

Uw aandacht hebben wij zeer gewaardeerd!

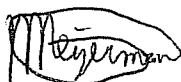
Namens de besturen van:

AVGV

Margot Bruijne

Gymnova

Stefan Jong

SOS

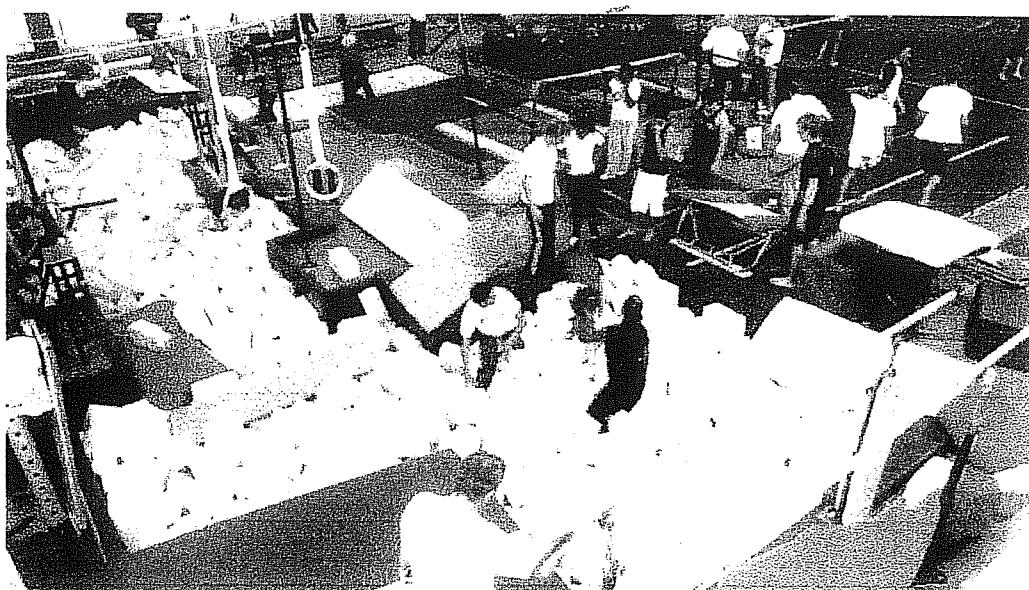

Rob Bergen

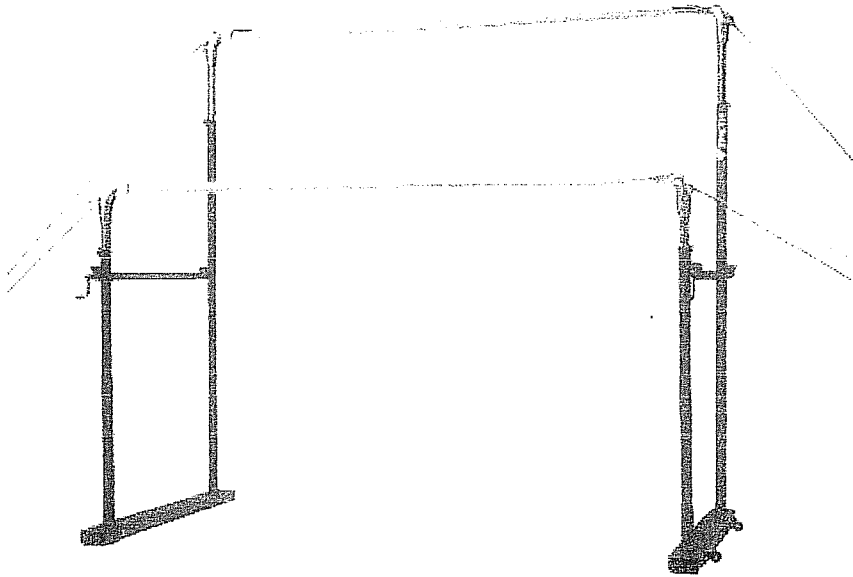
7 BIJLAGE - FOTOS

Voorbeeld van een tumblingbaan, die teveel ruimte vergt voor een reguliere gymzaal.

Een valkuil; deze moet uiteraard vast aangebracht zijn in de accommodatie.

Een spanbrug; voor de spankabels zijn verankeringen in de vloer noodzakelijk.
Hetzelfde geldt o.a. voor een span rek.